

Raadhuisplein 1
7811 AP Emmen
t. 14 0591
f. 0591 377602

Postbus 30001
7800 RA Emmen
e. gemeente@emmen.nl
i. gemeente.emmen.nl

Aan de raad van de gemeente Emmen

team

Account, Beleid Sociaal domein

ons kenmerk	zaaknummer	bijlage	behandeld door	BSN
354669-2022:779478	354669-2022		A. Kiewiet	
datum	telefoon	fax	e-mail	
24 november 2022	14 0591		gemeente@emmen.nl	

onderwerp

Asielbeleid, Spreidingswet asiel, huisvestingsopgave en Oekraïne opvang

Geachte leden van de raad,

Uit moties die in oktober jongstleden door verschillende fracties zijn ingediend, komt naar voren dat er behoefte is bij uw raad aan afstemming over de wijze waarop de asielopvang in onze gemeente wordt georganiseerd en hoe uw raad hierbij betrokken wordt. In de moties wordt het college onder andere verzocht uw raad advies te vragen voordat een besluit over verlenging van vergunde opvang genomen wordt. Ook wordt het college gevraagd er bij het Rijk op aan te dringen de opvangproblematiek op te lossen en wordt aandacht gevraagd voor actieve en tijdig communicatie naar uw raad en onze inwoners.

We stellen daarom voor om op 8 december een korte presentatie te geven in de Commissie Bestuur, Middelen en Economie over de actuele stand van zaken van het lokale asielbeleid in relatie tot de nieuwe spreidingswet asielopvang en de stand van zaken rondom de verschillende opgaven. Ook willen we uw raad op dat moment meenemen in wat er in 2023 op ons afkomt. Op basis daarvan willen we met u in gesprek over de rol van de raad in het kader van asielopvang. Het is onze ambitie de raad vroegtijdig te betrekken bij besluitvorming rondom (structurele) asielopvang, tenzij een spoedeisend karakter dat in de weg staat. Verder zullen we, zoals ook gevraagd in de moties, doorgaan met het actief informeren van raad, overlegpartners en inwoners. Ondertussen blijven we via diverse gremia aandringen op structurele oplossingen voor de asielcrisis.

Nieuwe spreidingswet asielopvang

Recent is het Wetsvoorstel 'gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen' gepresenteerd. Het doel van deze wet is om te komen tot stabiele meerjarige opvangvoorzieningen met een evenwichtige spreiding over Nederland. De wet creëert een wettelijke taak voor gemeenten om asielopvang te realiseren. In de wet is ook de taak en rol van provincies (waaronder de provinciale regietafels) uitgewerkt en opgenomen. Gemeenten hebben na publicatie van de concept wettekst, gedurende een twee weken durende consultatiefase, de gelegenheid gehad hun zienswijze op de wet bij VNG kenbaar te maken. De VNG heeft op 23 november haar consultatiereactie verstuurd. Definitieve besluitvorming over deze wet moet nog plaatsvinden.

Tweejarige ramings- en verdeelcyclus

Eens in de twee jaar wordt voor 1 februari het landelijke aantal benodigde opvangplaatsen vastgesteld voor de daaropvolgende twee jaren. Vervolgens wordt bepaald welk deel daarvan beschikbaar moet worden gesteld volgens de systematiek van deze wet. Op basis van het aantal benodigde opvangplaatsen wordt de te verdelen taak onder gemeenten vastgesteld, verminderd met de bestaande en door gemeenten aangeboden nieuwe opvanglocaties. Alleen het aantal duurzame opvangplaatsen (beschikbaar voor een periode van meer dan 5 jaar) worden hierin meegeteld.

Op basis van de totaal te verdelen taak wordt periodiek per provincie de opgave bepaald met een indicatie van het aantal te realiseren opvangplekken per gemeente. De wet staat het toe dat gemeenten onderlinge afspraken maken over de verdeling van het aantal opvangplekken ook in relatie tot de opdracht van het huisvesten van vergunningshouders. Om te komen tot een verdeling over gemeenten is een belangrijke rol weggelegd voor de provinciale regietafels. Gemeenten die een opgave opgelegd krijgen dienen deze plekken binnen een termijn van zes maanden na bekendmaking aan het COA over te dragen of de in het besluit opgenomen langere termijn.

Crisisnoodopvang

Gemeenten hebben weinig vertrouwen meer dat het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) de crisisnoodopvang per januari 2023 kan overnemen van gemeenten. Per januari heeft het COA nog steeds zo'n 10.000 plekken tekort blijkt uit een brief die staatssecretaris Van der Burg op 4 november naar de Tweede Kamer heeft gestuurd. Ook is er later dan werd aangenomen overeenstemming bereikt over de spreidingswet asiel waardoor deze niet zoals eerder werd aangenomen op 1 januari 2023 in werking zal kunnen treden. Gemeenten hebben daarom 1 april 2023 als uiterste deadline voor de beëindiging van de crisisnoodopvang aangegeven.

Doorkijk naar 2023

We zien dat er in 2023 een groot beroep op gemeenten gedaan wordt als het gaat om asielopvang en de opvang ontheemde Oekraïners. Met betrekking tot deze laatste groep heeft het kabinet gemeenten gevraagd rekening te houden met een verdere toestroom van ontheemde Oekraïners tot maximaal 120.000 personen.

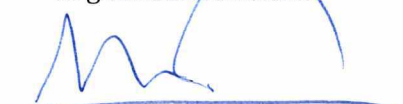
Naast het hiervoor gemelde tekort van 10.000 opvangplekken bij het COA, blijkt verder uit de brief dat de Immigratie- en Naturalisatie Dienst ondanks een uitbreiding van haar personeelsbestand niet meer dan de eerder geraamde 42.000 asielaanvragen kan afhandelen, waardoor 12.000 aanvragen niet tijdig afgehandeld kunnen worden.

Verder blijkt het inwilligingspercentage van aanvragen gestegen te zijn waardoor de druk op de woningmarkt nog groter wordt dan die nu al is. Voor onze gemeente houden we in 2023 rekening met een huisvestingsopgave voor nieuwe inwoners van 310 personen ten opzichte van 143 in 2022.

Voor onze gemeente betekenen deze ontwikkelingen in ieder geval een toenemende belasting voor het taal- en inburgeringsonderwijs. Zowel in het taalonderwijs als het inburgeringsonderwijs is een tekort aan onderwijzend personeel. Ook neemt de druk op de gezondheidszorg en maatschappelijke begeleiding toe. Verder is de verwachting dat het in 2023 in toenemende mate moeilijker gaat worden om nieuwe inwoners tijdig een woning toe te wijzen. We willen de hier boven geschetste ontwikkelingen en opgaven graag met uw raad bespreken.

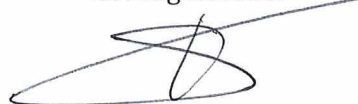
Wij zien uit naar een constructieve bespreking met uw raad.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen
de gemeentesecretaris

M. Plantinga-Leenders

de burgemeester

H.F. van Oosterhout